

Kroniek 1957

Het gevecht om de bisschopszetel

begint met Pausdagen en -missen

Het nieuwe schooljaar begint als het aan de kronikeur ligt al in juli. De zomer verregent totaal; de slappelingen vluchten in dure musea in Amsterdam om naar Rembrandt te kijken, maar de stoere pionierknappen en -jongens gaan op 8 juli kamperen in Meijel of fietsen naar Ruhrberg in de Eifel om daar het enorme stuwmeer te bewonderen. Allemaal leuk en aardig, maar de aanhef van deze nieuwe waterval van gebeurlijkheden wordt toch gedomineerd door een groot portret van Jacques Nijsen, leraar op Rolduc van 1905 tot 1925. Hij volgde geen academische opleiding tot een leraarsvak, bleef godsdienstleraar en surveillant en eindigde als pastoor in Hunsel. Hij moest verschillende keren in zijn leven een rusthuis voor overwerkte priesters opzoeken, vierde in 1955 toch nog zijn gouden priesterjubileum, krijgt geen In Memoriam in het jaarboek, maar alleen een grote foto aan het begin van de kroniek met zijn verkeerd gespelde naam eronder, de vermelding van zijn Rolducse jaren en een dun kruisje achter zijn naam.

Dunne mond

Het is niet veel en Jacques Nijsen kijkt ons dan ook met een strakke mond, dunne lippen en een berustende blik aan. Natuurlijk: het grote nieuws van het nieuwe schooljaar is de aankomst van RD Wiel Poulssen op Rolduc, vers gewijd en zo van het grootseminarie: geen leraar, ik denk dat hij daar niet het geduld voor bezat, maar met een loopbaan in de prefect-rangen voor de boeg tot het bittere einde in de jaren zeventig. Het lijkt erop, alsof de kronikeur dat

alles al voorziet, want zelden wordt een nieuwe RD aangekondigd met de woorden: "Met vreugde enz. enz. geven we kennis van het feit dat we een nieuwe collega en leraar hebben gekregen."

Het schooljaar begint zoals gebruikelijk met de retraites voor Zusters en Heren, maar de leerlingen worden gespaard. Zij moeten wel op dinsdag 11 september het Veni Creator Spiritus, het bekende Pinksterlied, zingen en dan is het schooljaar echt begonnen met lessen en studies en wat al niet meer. Dan gaat de blik van de kronikeur over de toestand van het lerarencorps, waarin door posten elders en studieplannen gaten vallen. In een tijd, waarin nog niemand van de opwarming van de aarde en het klimaatprobleem had gehoord, kondigt de kroniek trots aan op woensdag 8 september, dat Rolduc nu warm wordt gehouden met oliestook, maar alleen nog maar in de keuken.

Oliestook

Later gaat het hele huis aan de oliestook en daar ligt niemand wakker van. Integendeel. Als er iets moeilijk is, is het wel een middeleeuws abdijs warm stoken. Ook de röntgen-tbc-longfoto's komen weer voorbij, maar de uitslag wordt niet gemeld. Er is een prefect op Rolduc die al 12,5 jaar priester is (koperen jubileum). Hij krijgt schriftelijke felicitaties in de kroniek, mag een halve dag schoolvrij geven (congé) op 25 september en de volgende, aangewezen dag vallen drie of vier lessen uit en kan iedereen gaan wandelen en frieten eten in Kerkrade. Dat waren nog eens tijden.

Het jubileum van ziekenzuster **Peregrina**, in de wandeling Peregrien, van 40 jaar trouwe dienst als een soort moeder voor al die kostschoolbengels, die

denken dat ze seminaristen zijn, is van echt robijn. De Rolducse harmonie brengt haar een klinkende serenade, terwijl ze buiten op de trap naar het Zusterhuis staat en het allemaal maar veel te veel eer vindt.

Drs H.J.L. van Wersch, lekenleraar natuurlijke historie (en dat is dan biologie) krijgt een aanrijding in Alsdorf met zijn auto. Hopelijk valt hij niet met verwondingen uit, want er zijn al genoeg gaten in het corps. Waarschijnlijk niet, maar een vermelding van de afloop was toch aardig geweest, kronikeur. Leerling Jo Couwenberg moet ter observatie naar het ziekenhuis: klinkt niet fijn, maar dat is alle info. Op zaterdag 13 oktober gaat de oliestookverwarming in het hele Roda-complex branden. Net op tijd voor de winter! En op dezelfde dag worden de vrije dagen voor halftrimester al bekend gemaakt. Donderend gejuich in de eetzaal!!

FOEI!

Dat is op zaterdag 13 oktober en de zondag direct daarop mogen de eerstejaars klein-Rolduciens voor de eerste keer hun ouders op bezoek ontvangen. Veel ouderejaars profiteren daar ook van, want ook zij missen hun warme thuisnest natuurlijk, al wordt de oude abdij nu warm gestookt met olie, stookolie natuurlijk. Kronikeur smaalt daarover: "Het is opmerkelijk hoeveel ouderejaars zich nog als nieuweling beschouwen." In al zijn kleinheid een soort wrede humor over de rug van opgroeiende kinderen in de gevoeligste tijd van hun leven. Driewerf FOEI, kroniekmens. De humor van de kronikeur gaat nog vreemdere kanten op. Bij de datum 17 oktober, een woensdag, schrijft hij: Vandaag vieren de stenen feest. Onze gebouwen zijn namelijk 125 jaar in dienst van het Klein Seminarie, eerst van het bisdom Luik, later van het onze. Wat een vreselijke onzin.

Stenen

Stenen kunnen niet vieren natuurlijk, maar de referentie aan het Klein Seminarie van het bisdom Roermond zit er ook helemaal naast. Het kan best de bedoeling zijn geweest a priori om enkel Klein Seminarie te zijn, maar Rolduc ontwikkelde zich al snel tot een landelijke kostschool van hoog niveau met vele studierichtingen in het middelbaar onderwijs. Pas in 1946 is Rolduc officieel klein seminarie van het bisdom Roermond. Dus schei gauw uit over vierende stenen. *Sjtomme kal!*

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) vergadert in Kerkrade op 14 oktober en een grote groep burgemeesters vindt het een goed idee om Rolduc te bezoeken. Er zullen genoeg oud-leerlingen onder hen zijn. Ze worden vergast op een lezing van de nieuwe leraar Duits en regionaal historicus Louis Augustus over de steenkolenwinning door de monniken van Rolduc. In de Middeleeuwen waren de steenkoollagen aan de oppervlakte zichtbaar en dus winbaar in dagbouw, gewoon met de 'schup' en de 'sjoepkar. En er was nog iets. Burgemeester Coenders van Sittard biedt de president van Rolduc het originele stempel aan van abt Joannes Bock (1669-1712 en directe voorganger van de veel bekendere abt Nicolaas Heyendal.

Kleinood

Een foto van dat stempel staat op blz. 141 afgedrukt in het grote boek Rolduc in Woord en Beeld, verschenen in juni 1902. Toen moet het kostbare kleinood nog op Rolduc zijn geweest. En in oktober 1956 meldt de kronikeur dat het stempel tot nu toe heeft toebehoord aan de burgemeester B. von Schwartzenberg van Hunsel, oud-leerling nota bene, die het gaarne afstaat aan Rolduc als blijk van erkentelijkheid. Dat zal wel. Erkentelijk? Waarvoor

dan? En hoe komt dat stempel in handen van Von Schwartzenberg? Je leest er hier niets over.

Op missiezondag 1956 valt de nadruk op de Libanon het land van de oude Phoeniciërs, geweldige zeevaarders en bedenkers van het grootste deel van ons moderne alfabet. In de jaren vijftig was dit land nog Arabisch maar met een westerse inslag. Hoopvol was zijn toekomst, maár in onze tijd ligt het land in nagenoeg alle opzichten in puin door regionale haat. Een totaal verkommerd 'missieland'.

Niemandalletje

Na de missie weer iets heel anders: Rolduc en zijn leerlingen maakte kennis met Mozarts jeugdzonde-opera "Bastien et Bastienne", een niemandalletje, een eenakter over een boerenmeisje, dat twijfelt aan de liefde van een boerenzoon, die ze helemaal ziet zitten. De dorpswaarzegger en adviseur in liefdeszaken raadt haar aan haar amant wat preutser tegemoet te treden. Dat zal zijn gevoelens wel aanwakkeren, zegt hij. Dat komt de besproken jongeman plotseling ook op bezoek bij het dorpsorakel. Bastienne verstopt zich snel en dan krijgt haar "jongen" van hetzelfde orakel te horen, dat Bastienne een andere jongen veel leuker vindt en dat hij het moeilijk zal krijgen om enz. Bastienne komt tevoorschijn en gedraagt zich preuts om de stelling van het orakel te onderbouwen. Dan wendt de boerenzoon zich van haar af en vertrekt teleurgesteld. Bastienne ziet haar misrekening in en roept hem snel terug, waarna beiden het weer helemaal goed maken enz.

Nauwelijks een thema waarmee seminaristen in het dagelijks leven vandoen krijgen en toch wordt de stichting "Het Schoolconcert" uit Amsterdam gevraagd om deze korte opera, geschreven door een 12-jarige Mozart te komen opvoeren. Veel meer iets voor gewone scholen zou ik zeggen. Jan Geurts van de filosofie,

mag nu de muzikale gebeurtenissen bespreken en die knotert me toch een end weg: "Geen enkele pretentie - Alle werken van M. van voor zijn huwelijk zijn onontwikkeld. Prachtige melodieën zonder bezieling. Geen diepte, geen kracht, broodcomponist. Behalve dat prachtige Requiem van een doodgewerkte, financieel berooide, verstoten, zonder opdrachten zittende en veelbeproefde man.

"Ik heb zelden mijn favoriete componist zo zien uitgekotst worden door iemand uit de filosofie. Want ook de uitvoering was pretentieloos. Een piano moest een heel orkest vervangen, maar klonk toch nog te hard. Niets maar dan ook niets deugde en dan komt de conclusie: Alles bij elkaar mogen we zeggen dat het een vrolijk gezellig uurtje was. En kijk, dat is weer zo'n typisch Rolducse benadering van de podiumkunst: neus in de lucht en ogen dichtgeknepen in een grijns en toch was het vrolijk en gezellig. **Heeft er iemand soms een teiltje voor mij?**

Op maandag 29 oktober komt uit Roermond bericht dat Bisschop Lemmens in het ziekenhuis is opgenomen. De dag erna loopt Rolduc helemaal leeg voor het eerste halftrimester van het schooljaar dat alweer op maandag 5 november voorbij is. De langzaam kouder en donkerder wordende maand november begint rustig, al vernemen we niets over het weer en de stemming in de koude kruisgangen. Een beginnend brandje in het klaslokaal van de eindexamenkandidaten van VI Gym kan tijdig geblust worden.

Marcellino

Naar het verhaal van JOSE MARIA SANCHEZ-SILVA

"Marcelino pan y vino"

MARCELINO

Brood en Wijn

met de vijfjarige **PABLITO CALVO**
de jongen die ik nooit meer vergeet

Regie: Ladislao Vajda

Centra film

de film
WAARVOOR GEEN WOORDEN GENOEG
BESTAAN EN DIE DAAROM ZONDER
RECLAMETEKSTEN ONDER UW AANDACHT
WORDT GEBRACHT

Daarna zijn er lezingen, een bezoek aan de KRO-studio in Hilversum door de filosofen, in een bioscoop in Kerkrade gaat 'de cour' kijken naar de film '**Marcellino, Brood en wijn**'. Een werkstuk, waar ik als kind ooit tegenop liep, misschien in mijn eerste Rolducjaar en toen een paar nachten niet goed sliep door nachtmerries. Dat lag vooral aan mijn gevoelig gestel, maar ook aan de zwaar overdreven reli-romantiek van de film. En de lezingen gingen over de film als kunstvorm, de achtergronden van de liturgische vernieuwing en over "Europese cultuur en de mogelijkheid van wereldcultuur". Deze laatste titel ruikt een beetje naar missie, kolonialisme en cultureel imperialisme naar onze huidige maatstaven.

Sint Katrien, patroon van de filosofen, haar feest valt dit jaar op een zondag, 25 november. Een extra reden om hoog te reiken bij het aanvatten van het jaarlijkse filosofentoneel, waar op heel Rolduc wordt getrakteerd. In de kroniek van verschillende recente jaren hebben we gelezen dat de 'kuuzje' het zichzelf op de bühne veel te moeilijk maken door een te ingewikkeld of te hoogstaand stuk te kiezen. En bovendien bleek al meteen dat de naam van het stuk uitlekte ondanks krampachtige pogingen van de 'kuuzjerie' om dat te voorkomen. Want dat is traditie: de naam van het stuk moet geheim blijven totdat het doek opgaat of uiteengaat. Dat lukt ook in 1956 niet. "De S14 over tijd" heet het stuk en het is alweer een stuk dat speelt in militaire of marinekringen.

Vrouwenrollen

Daar is een reden voor, want in een dergelijk stuk komen bijna geen vrouwenrollen voor. De vrouw op het toneel is in die dagen in seminariekringen nog een dik taboe, zoals de vrouw in de krijgsmacht in die tijd ook nog

enigszins ongebruikelijk was. De oprichting van Milva en Marva dateert van 1951, maar deze vrouwenafdelingen waren niet meteen populair. Ook nu is slechts 10 procent van het personeelsbestand van leger of marine vrouw.

De toneelbesprekers van de Kroniek, dit schooljaar P. Berends en M. Geelen, vinden dat de handeling, het redden van een zinkende duikboot, te veel door telefoongesprekken wordt gedomineerd: dat maakt het spel te statisch natuurlijk. En bovendien is de bühne niet vlak en open, maar omgebouwd tot een wand van onder-tonelen als een soort poppenkasten, die elk een andere plek van de spannende handeling aangeven. Bovendien: stug spel op de bovenverdieping! En hoe overzichtelijk was het allemaal voor de toeschouwer? Het spel was toch niet onverdienstelijk en de moeilijke techniek haperde niet.

Twee dagen na Sint Katrien komt het LSO weer naar Rolduc voor een schoolconcert. Normaal pakt de muziekmedewerker (filosoof L. Snijders) van het jaarboek dan uit met een klaagzang over de kwaliteit van de klassieke muziek, maar op deze plek geen letter van kritiek. Geen bespreking, deze keer Opmerkelijk! Is Snijders de mond gesnoerd? Heeft de oude Rieu geweigerd nog langer te komen, wanneer hij weer zou worden afgezeken? Of is de snijdende Snijders intussen naar het grootseminarie in Roermond afgedampt?

Recital

Ik denk het niet, want op zondag 2 december beschrijft een muzikrecensent, en dat moet Snijders zijn, hoe fraai muzikleraar E. Gerards een vioolrecital in de aula brengt begeleid door

een niet genoemde pianiste. Beide spelen virtuoos en niet alleen door extreme vingervlugheid, maar vooral door zeer nauwe samenwerking tussen beide solisten, die elkaar volgden tot in de laatste en meest verfijnde samenwerking. Zelden heb ik een recensent van de Kroniek zo lovend zien schrijven, alleen vergeet de chroniqueur het programma van het recital te noemen. Hij eindigt zijn virtuoze proza met een mislukte en oerlelijke Herodotus-zin. "Dit recital mag wel als de hoogstaande uitvoering van dit jaar worden genoemd." Bedoeld is natuurlijk: "Dit recital mag wel de meest hoogstaande uitvoering van dit schooljaar worden genoemd."

Kwiek

Sinterklaas is al op 30 november bij de jongste leerlingen van Klein-Rolduc op bezoek geweest om de spanning wat te breken. Op 5 december, de dag van zijn vooravond of pakjesavond komt de Sint nog eens voor heel Rolduc langs. Ondanks zijn ouderdom en zijn reputatie wat uitdossing betreft, blijkt de Sint dit jaar een kwiek heerschap te zijn, met enkele een beetje grijze slapen en voor de rest zeer goed ter been en van de tongriem gesneden.

De president zelf verwelkomt de goedheiligman op het voorplein en dan tigt de Sint op zijn paardje "Ozosnel" naar de aula, waar hij zelf het woord neemt en Rolduc op de hak neemt en van alle interne toestanden zeer goed op de hoogte blijkt. Er is kennelijk een nieuwe methode gevonden om de Sinterklaaspakjes van thuis zo overzichtelijk en zo snel mogelijk aan de leerlingen uit te delen. Als iedereen zijn pakje heeft bieden de leerlingen de Sint een revue aan. Een typisch Rolducse manier om op vrolijke wijze dankjewel te zeggen. Alleen vindt de kronieker er geen bal

aan: "We hopen voor hem, dat hij wel eens betere voorstellingen gezien heeft." Keihard, maar duidelijk: doe dit nooit weer. Sinterklaas is alweer op weg naar Spanje volgens het grote verhaal.

Inhalen

En dan slaat het kleinseminarie op donderdag 6 december snoeihard toe. De grote leerlingenretraite ging in september niet door, omdat de paters geen tijd hadden. Daarom halen wij die retraite in van 6 tot 9 december. Over het hoogfeest van Maria Onbevleete Ontvangenis van 8 december lezen we niets. Dat is onder het tapijt geveegd, terwijl het andere jaren plechtig gevierd werd met voorbereidingsdagen en wat al niet meer. Jammer, Maria, dat de heiligenkalender in de winter zo propvol feesten zit.

Tandengeknars

Het priestertekort is een volgende bestuurlijke horde. Pierre Slangen, onderprefect van Groot-Rolduc, wordt tot in april benoemd tot waarnemend directeur van Huize Mariënwaard bij Maastricht, een opvangtehuis voor verwaarloosde jeugd in een van de mooie buitenhuizen van de beruchte aardewerkfamilie Regout. Jef Penders wordt de onderprefect van Groot Rolduc en de nieuweling Poulssen wordt onderprefect Klein Rolduc, terwijl J. Lenders zijn studie Frans in Nijmegen enkele maanden moet onderbreken. Er zal hier en daar flink met de tanden zijn geknarst.

Rolduc is nou eenmaal de bak gewijd reservepersoneel van de bisschop en zijn bisdom. Valt er ergens een gat in de zielzorg, en die heeft de absolute prioriteit bij Mgr. Lemmens, dan wordt in de bak van jonge, gewijde intellectuelen op Rolduc gegraaid. Je bent daar

je carrière nooit zeker: voor je het weet zit je ergens in de Limburgse rimboe kapelaan of pastoor of rector te zijn.

Op dinsdag 11 december: een brandje in het laboratorium van amanuensis 'Jansj'. Dit had heel slecht kunnen aflopen, maar de prefect en een van de kosteren grijpen snel in en blussen het vuur. De gealarmeerde brandweer rukte tevergeefs uit. De voorstelling "Mina van Barnhelm" van het Aachener Zimmertheater kan die avond gewoon doorgaan. Deze klassieke draak uit het eind van de achttiende eeuw van de hand van de Duitse toneelschrijver Lessing over huwelijksproblemen in berooide adellijke kringen krijgt ook nog een recensie van bijna een kolom in het jaarboek. Vreemd in deze celibataire omgeving. Medio december eist de studie weer de aandacht op: zes gym begint aan de eerste eindexamententamens. De proefwerken voor de Kerst melden zich in de lagere klassen. Het lichtfeest van Sint Lucia wordt niet overgeslagen net als de Guldenmis op 19 december in het donker bij kaarslicht om de hoogzwangerschap van Maria te vieren. Op zondag 23 december, nota bene twee dagen voor de kerst wordt er nog een proefwerk of compositie gemaakt.

Veldeke

Direct na de hoogmis, denk ik, want in de middag komt supermaastrichtenaar en secretaris van dialectvereniging Veldeke, Harie Loontjens, een lezing houden over hoe schrijvers en dichters die in de Limburgse talen hun teksten maken, tegen het kerstfeest en de kerstgedachte aankijken. De zondagavond zit volgepropt met documentairefilms. Maandag 24 december is de dag van Kerstavond: uitgerekend op die dag loopt het ketelhuis van de verwarming onder water. Rolduc in de kou, maar de jongens gaan toch met kerstvakantie: thuis is het

knusser, feestelijker en vooral warmer en ook droger. De dag voor oudjaar, zondag 30 december meldt de kronikeur het plotselinge overlijden van oud-leraar Duits J. Eck in anderhalf regeltje.

Humor

Dat lijkt ongelooflijk weinig voor een goede leraar die maar liefst 40 jaar het moeilijke taalvak Duits doceerde op Rolduc sinds 1 september 1910. Hij heeft zowel de landelijke kostschool Rolduc meegemaakt als ook het kleinseminarie sinds 1946. Hij vierde zijn jubileum in 1950, werd geëerd met een mooi stuk met portret in het jaarboek van 1951 en in 1953 neemt hij afscheid als leraar van Rolduc en wordt opgevolgd door R.D. Louis Augustus, een veel schalksere leraar Duits dan Eck, die niettemin in zijn geschreven portret om zijn humor wordt geprezen naast zijn diepe ernst, die uit zijn foto-portret blijkt. Een zeer strenge blik die verraadt dat Eck in ieder geval nooit lid van de Akense Fastnachtverein "Wider den tierischen Ernst" is geworden. Zijn leeftijd bij overlijden is niet bekend uit de lerarenlijst: alleen bij gewijde leraren wordt de geboortedatum vermeldt. Ik vermoed dat hij zijn pensioen net niet gehaald heeft. Zijn vertrek van Rolduc in 1953 is waarschijnlijk ingegeven door zijn vele andere functies in de maatschappij buiten Rolduc, zoals directeur van de Middelbare Meisjesschool (M.M.S.) in Kerkrade.

Roda-bloem is een nieuw takje aan het voetbalfirmament in Rolduc, maar nooit als zodanig in de kroniek gepresenteerd. Het kan een meisjeselftal zijn, maar dat is totaal onwaarschijnlijk. Meisjes als leerling en voetballer, zover was Rolduc toen nog lange niet. Daarom ga ik uit van een voetbalelftal dat Klein-

Rolduc vertegenwoordigt, een jongere versie van het Rolducs elftal. Welnu, deze kleinen maar dapperen zorgen voor het laatste huzarenstukje van het oude jaar 1956. Op 30 december komen ze effe terug van hun vakantie thuis, fietsen als groep naar Kessel in Midden-Limburg aan de Maas, terwijl er een harde koude wind staat en het regent en verslaan daar een team dat enkel 'Kessel' heet met 7-2. Doe dat die rakkers maar eens na.

Op maandag 14 januari zit de mooiste vakantie van het hele schooljaar er alweer op. Maar op Rolduc is het ook leuk: de dansgroep Marjo uit Den Haag treedt op voor de jongeren. Dit zal wel weer geregeld zijn door de Kerkraadse culturele stichting, die vaker de aula van Rolduc benut als theater om culturele voorstellingen voor de Kerkraadse jeugd uit te nodigen. Sommige jongens mogen dan meekijken en genieten.

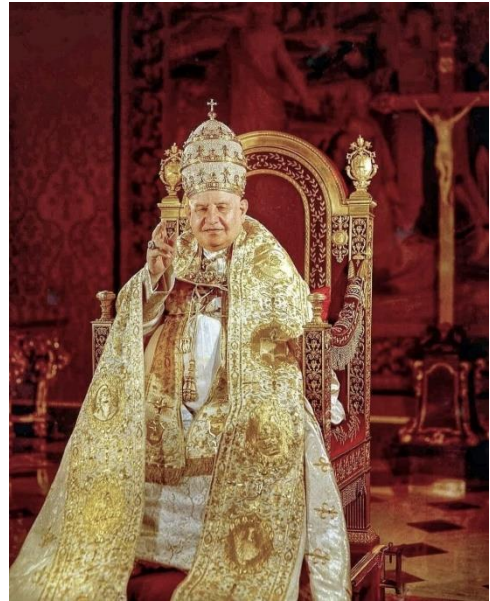
Pausdag en Pausmis

Vanaf 17 januari donderdag 17 januari staat de paus op de agenda op Rolduc. Natuurlijk krijgt er eerst iemand een idee: we moeten iets aan de Paus doen! Dan wordt er een eerwaarde pater Redemptorist uit Wittem uitgenodigd om de jongens

te komen uitleggen wat een **pausmis** is. Dat is een plechtige mis in de Sint-Pieter in Rome, opgedragen door de paus, zoals een plechtige mis door een bisschop opgedragen een pontificale mis is. In de volksmond betekent het bijvoeglijk naamwoord 'pontificaal' met overdreven plechtigheid, met veel

bombarie, ook als het niet over het opdragen van een mis gaat. Bij het woord pausmis wordt nog veel meer bombarie bedoeld. De regerende paus wordt in een draagstoel, de **sedes gestatoria**, de enorme Sint Pieter binnengedragen, terwijl hij met een slap handje kruisjes slaat over de gelovigen (Pius XII) of gezellig goedendag zwaait (Johannes XXIII). Hij heeft de **tiara**, de drievoudige kroon op zijn hoofd en zijn mooiste kazuifel aan. Zowel het evangelie als het epistel worden in de Pausmis in het Grieks én in het Latijn gezongen. De opheffing van de hostie en de kelk bij de consecratie gebeurt in drie richtingen: eerst recht vooruit, dan naar rechts gedraaid en vervolgens naar links.

Twee dagen later is het al zover: op zondag 20 januari wordt er een Pausdag gevierd met een pontificale Hoogmis door de bisschop-coadjutor mgr. dr. Anton Hanssen. Allemaal ter ere van het jubileum van Zijne Heiligheid en dat is op dat moment Pius XII, aldus de kronikeur. Geen woord over wat dat dan voor jubileum is. Bisschop Hanssen neemt ook deel aan het diner 's middags en komt iedereen begroeten en toespreken. Hij benadrukt daarbij vooral dat Rolduc zich er goed bewust van moet zijn dat er een verbondenheid is met Rome. Tot zover de 'bombarie' op Rolduc. Want in de middag gaat het richting de kerk van Nulland, dat is een zeer zuidoostelijke parochie van Kerkrade, die aan twee kanten grenst aan Duitsland. In de kerk van Nulland wonen de jongens een plechtige pausmis bij op deze pausdag, die begon met een pontificale mis door

een bisschop. En deze pausmis is iets heel anders dan de gebruikelijke pausmissen in Rome. Deze pausmis is een liturgisch spel, uitgevoerd door de fraters redemptoristen uit Wittem (dat zijn de paters redemptoristen in opleiding). Met dat spel tonen zij hoe ten tijde van paus Gregorius de Grote (590-604) de heilige liturgie in Rome werd gevierd. En of dat nog allemaal niet genoeg is, draait er 's avonds in de aula de film "Mensen kijken niet naar de hemel" over het leven van de H. paus Pius X (1903-1914), "een van de grootste pausen van de laatste eeuw", zoals de kronikeur hem noemt. Bovendien stuurt Rolduc ook nog een telegram naar Rome om de paus te feliciteren ter gelegenheid van de Pausdag en ook nog ter ere van het jubileum van de paus. Diezelfde zondagavond komt een telegram van de paus retour, waarin hij overvloedige genade afsmeekt over die beste seminaristen van Rolduc en geeft hen ook nog samen met de leraren zijn apostolische zegen en daartussen staan de merkwaardige Franse woorden "celebrant mois papal".

Pausmaand

De paus viert de pausmaand. Het moet niet gekker worden want na *pausdag* en *pausmis* hebben we nu ook de *pausmaand*. Volgens mijn snelle naspeuringen is een pausmaand een van de even maanden van het jaar, waarin de paus op het stuk van bepaalde vrijgevalen kerkelijke posities eerder dan de keizer het recht had onmiddellijke benoemingen te doen. In hoeverre deze verwijzing relevant is bij de uitwisseling van telegrammen en wat nu werkelijk het jubileum van de paus behelst wordt totaal niet uitgelegd. Na heftig bladeren op internet in oude kranten (heerlijk om te doen aan de hand van een krachtig zoekwoord

als 'pausdag') ontdek ik in het plaatselijke blad Gazet van Aalst van de week vòòr zondag 17 maart 1957 in de meest linkse kolom op blad 3 onder de diensten van artsen en apothekers de volgende annonce:

"ZONDAG 17 MAART VIERING VAN DE PAUSDAG

Alle pausgezinden worden uitgenodigd aanstaande zondag in de Sint-Martinuskerk de Hoogmis bij te wonen die gevolgd wordt door een **Plechtig Te Deum**. Plaatsnemen in het koor.

En dat de vlaggen wapperen bij de viering van de grote vredespaus Pius XII. PRO PETRI SEDE

Er is kennelijk geen echte aanleiding nodig voor een parochie of een instituut als Rolduc om een Pausdag uit te roepen en uitbundig te vieren als een soort opstekertje of aanhankelijkheidsbetuiging aan Rome.

Nu doe ik zelf hier een voorstel over hoe deze pausmanie op Rolduc moet worden uitgelegd.

Monseigneur Giel Lemmens, de regerend bisschop van Roermond is ziek en onlangs zelfs in het ziekenhuis opgenomen. Of hij alweer naar huis mocht, is onbekend.

Mgr. dr. Anton Hanssen werd in 1947 benoemd tot hulpbisschop (dat heet coadjutor met het recht van opvolging) en wil nu, zo denk ik met deze Rolducse Pausdag en Pausmis en het felicitatietelegram naar Rome Paus Pius XII er met zoveel woorden op attenderen dat hij staat te trappelen om de Roermondse bisschopszetel over te nemen van de zieke Lemmens. Maar zie dan, achteraf natuurlijk, hoe de geschiedenis van het Roermondse bisdom zich ontrolt. Jawel, Bisschop Lemmens treedt inderdaad af op 1 december 1957 om gezondheidsredenen en Hanssen volgt hem op begin 1958 zonder dat ik daarvan een exacte benoemingsdatum heb kunnen vinden. Misschien dat

dat niet nodig was vanwege het recht van opvolging als coadjutor. Hoe dan ook: al vrij snel, binnen enkele maanden in zijn episcopaat ontdekt men een zeer ernstige nierkwaal bij Hanssen en hij komt te overlijden op 25 juni 1958. Dan wordt Petrus Moors de man die op twee fronten

de gaten in de hiërarchie van Rolduc en van het gehele bisdom. Hij volgt eerst Van der Mühlen op als president van Rolduc op 1 september 1957, de dag dat Van der Mühlen met emeritaat gaat. Een verademing voor alle bewoners van Rolduc, want Moors is met zijn vriendelijke karakter en zijn goede aanleg om contacten te leggen en te luisteren naar mensen een totaal ander mens dan de strenge en heerszuchtige Van der Mühlen, die op Rolduc jarenlang de bijnaam "Bölles" kreeg en vandaag de dag al snel een 'bully' zou zijn genoemd. Het zo snelle en tragische overlijden van mgr. Hanssen stelt Rome voor de nodige problemen. Men vindt Petrus Moors, een blauwe maandag president van Rolduc, bereid om naar Roermond te gaan. Op 26 januari 1959 wordt Moors tot bisschop van Roermond benoemd en zijn wijding volgt op 17 maart 1959 te Roermond. Deze uiterst aimabele man blijft bisschop tot 1970, dan nog "diocesaan administrator" (baas zonder titel) tot 1972, terwijl hulpbisschop Edmond Beel hem vanaf 1965 tot 1972 ter zijde staat.

Beel speelt verder geen rol meer in het bestuur van het bisdom en komt als kapelaan in de parochie van het Wittevrouwenveld in Maastricht te werken tot zijn overlijden in 1996. Eenzelfde weg gaat ook Petrus Moors Hij maakt plaats voor zijn opvolger op 13 mei 1972 na zijn benoeming tot pastoor van het Noord Limburgse Geysteren en komt op 16 september 1980 in Venray te overlijden. Wat volgt rond de Limburgse bisschopszetel is een ware klaroenstoot vanuit

Rome, maar die 'Geschichte' valt buiten het volgen van de Rolducse kronieken, waarmee ik nu verder ga vanaf maandag 21 januari 1957.

Want dan begint de ijspret. De kronikeur meldt dat het ijs draagt. Om welke vijvers het gaat en hoe het zit met de kwaliteit dat is allemaal niet zo belangrijk meer. Maar wel het bisschoppelijk congé dat mgr. Hanssen bij zijn "Pausbezoek" van gisteren, zondag 20 januari, heeft toegestaan. De vrije halve schooldag wordt op 23 januari 'opgenomen' en dat komt goed van pas vanwege het ijs, aldus de kroniek. Op vrijdag 25 januari mag de Rolducse grote aula weer als schouwburgje voor Kerkrade functioneren. Het Aachener Zimmertheater brengt de voorstelling "Het dagboek van Anne Frank". Een gedurfde keuze voor een Duits toneelgezelschap. Maar de hogere klassers van Rolduc zijn toch welkom bij de uitvoering.

Een pingpong-intercollegiale wordt een grote mislukking voor Rolduc: Na Roermond, Weert en Sittard slaat Rolduc zich naar de vierde plek. En de laatste dag van de ijzige januarimaand 1957, donderdag 31-01 gaat naar een zoveelste poging van het Limburgs Symfonie Orkest om de jeugd voor klassieke muziek te interesseren.

Ik veronderstelde eerder dat de vast muziekrecensent van de Kroniek, ene L. Snijders van de filosofie het bijltje erbij neer had gegooid omdat over een eerder muzikaal LSO-bezoek aan Rolduc geen woord op jaarboekpapier verscheen. Maar zie , resurrexit sicut dixit. Snijders is er weer en trekt als vanouds van leer tegen het LSO: zo gaat het nu altijd met dat LSO, eerst een belerend woordje van dirigent Rieu en dan een opvallend kort concert dat klonk als een repetitie en dan nog een buitengewoon slechte: vlak en geen samenspel, behalve tijdens de uitvoering van het hobo-concert van Haydn. Als toegift klonk een deel van Mozarts

Jupitersymfonie. Dat hadden ze beter kunnen weglaten: vlak, eentonig, ongelijk en ruw. Om zijn gekat enigszins te onderbouwen geeft kronikeur dan de volgende droge conclusie: "Over het algemeen was men op Rolduc niet tevreden over het L.S.O." Eigenlijk staat er: onze recensent klaagt over het LSO, en hij is echt niet de enige. "Gelukkig was er ook ander theateraanbod, zoals op zaterdag 2 februari en opze Mestreechs: "De kemediespeulers bringe: "In de Gouwe Lantérie", kemedie in drei bedrieve door Bèr Hollewijn met leuke leedsjes vaan Harie Loontjens." En de dag daarop weer een 'lachfilm' met een groot vraagteken. Het is een film uit 1941 met in de hoofdrol de bekende komiek Heinz Rühman als 'bruchpilot'. Een film waarvan velen denken dat het een stiekeme propagandafilm van het Hitler-regiem was. Tja...

En dan stijgt het niveau van de show gelukkig weer. Want er wordt in deze februarimaand een hoop cultuur over de kleinseminaristen uitgestrooid.

Puck

In het Hubertushuis in Kerkrade gaat op 12 februari op verzoek van de Kulturele Kring Kerkrade het toneelstuk 'Een knecht van twee meesters' door toneelvereniging Puck met een uitvoerige toelichting van de Kronieker over de comedia dell'arte. Op 16 februari speelt het muziekkorps Staatsmijn Emma een concert dat klonk als een klok zij het dat de muziek voor een groot deel gearrangeerd was om violen, cello's te vervangen door andere instrumenten. Terwijl de dirigent, de bekende musicus Piet Stalmeier, ook de pianosolo's voor zijn rekening nam. Toch mag dit concert wel als het beste beschouwd worden van dit jaar. Hij is bijna niet te geloven dat de filosoof Snijders dit genoteerd kan hebben. Bovendien: "Niettemin moet dit concert geslaagd

heten!" Sportsuccessen zijn er ook: Rolduc stuurt zijn beste lopers naar de veldloop van AVK'54 Kerkrade en bij de nieuwelingen senioren slepen ze maar liefst de eerste vier prijzen weg. De vraag is hier: Vier eerste prijzen of de prijzen voor plek 1 tot en met 4? En na de sport op 17 februari volgt een uitgebreide Soirée Française onder leiding van leraar Frans C. Coenen. Een lange lijst door de Franse literatuur heen van gedichten, fabels, scènes uit toneelstukken, opera-aria's, koorzang enz. enz. komt voorbij. Het moet zeer laat zijn geworden, maar hoe laat wordt verzwegen.

Willy Hillebrandt, surveillant en later onderprefect van Klein-Rolduc van 1925 tot 1932, waarna hij in de Noord-Limburgse zielzorg op diverse posten actief was, overlijdt als pastoor van Maasbree op 58-jarige leeftijd. Dat bericht gaat vergezeld van een nogal gekweld portret van de overledene. Met bisschop Lemmens gaat het beter: Hij wordt benoemd tot ere-kanunnik van de basiliek van Lourdes.

Kaleidoscopisch

Begin maart vallen de jaarlijkse carnavalsdagen, precies tegelijk met het halftrimesterverlof. Dat is geen verlof, dat is bof. In de maand maart 1957 laat het internaats- of kleinseminarieleven zich van een kaleidoscopische kant zien. Er is sport, er zijn jubilea met feest, heftig toneel, voordracht in wedstrijdverband, lezingen, interesse in het christelijk oosten. Maar het spannendst vind ik altijd de droge mededelingen, waarbij het waarom wordt weggelaten. Neem nou zaterdag 9 maart: "Provisorisch worden enige luidsprekers in de kerk aangebracht", staat er. Hebben celebranten van de dagelijkse missen en de hoogmis op zondag erover geklaagd, dat de grote groep jongens wellicht niet goed kunnen horen wat er aan het altaar gebeurt en daarom nauwelijks

nog antwoorden op de heilwensen en gebeden van de priesters? Moet er ook beter en duidelijker gezongen worden bij de vaste gezangen? En hoezo provisorisch? Is het maar een proef om te horen of het wat uitmaakt. Zoiets moet het zien waarover de adviesraad van de president misschien lang geredekaveld heeft. Maar we weten niets zeker, behalve dat een kerk geen disco is, waarin alles keihard moet doorkomen. Luidsprekers zijn gelukkig nog geen boem-boem-boxen. Die waren er toen nog niet, denk ik. En op vrijdag 22 maart "Ir. Edm. Nicolas spreekt over "Humor". We kunnen in deze Humor helaas geen humor ontdekken." Een forse steek onder water voor een bekende Limburgse schrijver, chemisch ingenieur en de eerst TV-kok. Nicolas (Roermond 1902-Nijmegen 1976). Zonder enige onderbouwing. Dat is niet comme il faut, kronieker. Edmond schreef ook het boek "Gezond Leven, geestelijke en lichamelijke hygiëne voor man en vrouw". Geen onderwerp kan natuurlijk haakser staan op het celibataire leven en streven. Misschien heeft Edmond met een gulle lach iets te scherp geciteerd uit dat boek... Ik weet het niet, maar denk vanalles.

Declameren

Op 10 en 11 maart stort een groep ouderen en jongeren zich op de kunst van het declameren voor een grote declamatiewedstrijd in Kerkrade op 16 maart. Ze hebben succes. De junioren halen een vierde prijs en een eervolle vermelding maar de ouderen doen het beter: een eerste derde en vijfde prijs en nog enkele eervolle vermeldingen. Bravo en blij zijn, maar daar maakt pater dr. Anton Freitag SVD in een gitzwarte lezing, gelukkig alleen voor de 'kuuzje', een einde aan. Hij voorspelt wat vandaag de dag eigenlijk is uitgekomen: desinteresse in religie, afwijzing van God, oppervlakkigheid, de gespletetheid binnen het Christendom. De Islam, de

Vrijmetselarij, het Communisme. Anton Freitag SVD noemt al deze stromingen moeilijkheden voor de missie. Toen wel nog.

Dorpspastoor

Gelukkig zijn er ook nog feesten: op 12 maart zijn er vijf zilveren priesterjubilea onder ouderleraren. En hoe verschillend zijn de loopbanen binnen de kerk van deze gewijde heren. De eerstgenoemde zetelt in Rome als vertegenwoordiger van de Nederlandse bisschoppen en mag zich Mgr. dr. noemen, twee anderen zijn niet verder gekomen dan dorpspastoor in een Limburgs gat en de laatste is rustend geestelijke in Nijmegen. Op St. Joep, 19 maart, een dinsdag, viert bisschop Lemmens, weer wat opgekrabbeld na zijn medische problemen, zijn zilveren bisschopsjubileum met een grootse huldiging. Rolducs President en enige Heren, daar zijn de mooie kapitalen van zoveel jaren geleden weer, snellen naar Roermond om hem te feliciteren namens iedereen op Rolduc. Op 24 maart gaat het weer over de missie en over de jammerlijke scheiding (het schisma) van het orthodoxe Christendom in het oosten.

De gebruikelijke uren van aanbidding in de kerk met de monstrans met H. Hostie op het altaar staande met de voorkant naar de kerk gewend, tijdens de carnavalsdagen is dit jaar niet doorgedaan vanwege het halftrimesterverlof, dat precies met de jolijt samenviel. De zusters die natuurlijk nooit aan het carnavallen slaan en ook geen halftrimester kennen hebben die luidruchtige dagen wèl in aanbidding doorgebracht. En dat is het wat vreemde argument om op maandag 25 maart toch nog met alle jongens in aanbidding te gaan. De liturgie heeft een sterk geheugen, maar de sport is ook belangrijk. Op deze dag speelt het voetbalelftal van Klein-Rolduc (Roda Bloem?) tegen de misdienaars van Spekheij. En de groten

nemen het op tegen het Bernardinus van Heerlen. Met voetballen won Roda dik (8-1), maar met pingpongen en volleyen werd Roda geklopt. Hoeveel tijd zou er 25 maart nog beschikbaar zijn geweest voor de aanbidding?

Zondag 31 maart is het Halfvasten en dat betekent dat een groep ervaren acteurs van de cour en de kuuzjerie samengebracht worden om een echt groot toneelstuk op de planken van de aula te brengen onder regie van leraar Engels R.D. Chrit Meertens. Viel in de jaren twintig en dertig de keuze voor het grote toneel op St. Katrien en Halfvasten steevast op woeste stukken van Vondel met een bijbelse inslag, zoals Jozef in Dotan, de trend is ver in de jaren vijftig omgeslagen naar een ander soort dramatiek, ingegeven door de oorlogservaringen van '40-'45.

Het gekozen stuk voor 1957, Halfvasten, is "Muitelij op de Caine" van de hand van Herman Wouk. Wouk is een bekende Amerikaanse schrijver (1915-2019, 103 jaar geworden!) die zeer veel boeken schreef tot op zeer hoge leeftijd. "The Cane Mutiny" uit 1951 is een van zijn bekendste werken, waarvoor hij de Pulitzerprijs kreeg. Wouk, die in de tweede oorlog diende op een Amerikaans oorlogsschip in de Stille Zuidzee, begon na de oorlog als tekstschrijver voor de radio en ontwikkelde zich tot een gevierd schrijver met een breed scala aan onderwerpen. Van zijn "Mutiny" moet iemand een toneeltekst gemaakt hebben. Dit toneelstuk speelt zich helemaal in de rechtszaal van de Amerikaanse Krijgsraad af, die moet uitmaken of een van de lagere officieren aan boord van de Caine terecht in opstand is gekomen tegen zijn hoogste meerdere aan boord van het schip, nota bene tijdens een zware storm op zee. Over deze voorstelling zegt de kroniek in een bijna adembenemende lange zin: "Ondanks het statische karakter van het stuk en

de moeilijke speelbaarheid, die er het gevolg van is, beleven we een uitbeelding die het ons mogelijk maakt, het psychologische geredeneerzoniet over de hele lijn te begrijpen, dan toch zeker te volgen. De regisseur heeft zijn keuze verantwoord gemaakt." Als je dit eindoordeel over het hele stuk goed leest, dan staat er eigenlijk: "Helemaal begrepen hebben we het niet, maar we dachten het wel te kunnen volgen. De regisseur heeft laten zien dat de uitvoering van dit stuk verantwoord was." Of nog anders geformuleerd: "Helemaal lekker liep het allemaal niet, dat eindeloos juridisch gehakketak. Het kon er net mee door en we begrijpen dat regisseur Meertens deze keuze heeft gemaakt."

Daarmee ontsnapt het Halfvastentoneel op het nippertje aan het eerdere en vaak herhaalde verwijt aan de filosofen en hun SintKatrientoneel in november, elk jaar, dat ze een veel te moeilijk toneelstuk hadden gekozen en bovendien te stug en te statisch speelden. "Boven hun krachten", was vaak de kwalificatie. Zo'n stuk werkt ook niet ontspannend voor een zesgymer die het eindexamen langzaam op zich af ziet komen. Daarom gaan de examinandi van dit jaar een lezing van Antoon Coolen beluisteren in de Boekenweek op fool's day, 1 april. En een geschonken halve verlofdag door een bezoekende hotemetoot (congé, dus) wordt besteed aan het luisteren naar het radioverslag van de voetbalwedstrijd Nederland-Duitsland (officieel toen nog: West-Duitsland. Dat werd een eervolle nederlaag voor Nederland met de eindstand 1 - 2. Noud Quaedvlieg, komt zijn eerste H. Mis op Rolduc opdragen, begeleid door de Voortrekkers van scouting Kerkrade, waarvan hij ooit stamlid was. En op Rolduc was de neomist ooit koster. Zo komt alles tezamen op zondag 7 april, terwijl de jaarlijkse wijding van de jonge priesters in Roermond op zaterdag 6 april, enkel in een korte relatieve bijzin

genoemd wordt in de kroniek. Dat is toch wel eens anders geweest in het bisdom Roermond. Feest is toneel op Rolduc en daarom brengt de Rolducse Toneel Vereniging RTV een spannende detective op de planken in de aula: "De Schaduw".

Op 13 april beginnen de Paasproefwerken, de composities in het lokale onderwijsjargon. Daarbij zien de leerlingen van I gym nog kans een passiespel in te studeren, want we zijn intussen in de Goede Week beland.

'Fietsendieven'

Dinsdag in de Goede Week brengen ze het, zo te zien op de bühne van de grote aula, met verschillende mooie momenten en goed spel. Geen applaus svp na afloop is het verzoek, maar de kronieker geeft een stil applaus tussen zijn regels. 19 april is Goede Vrijdag en na de lange middagdienst rept elke jongen zich naar zijn ouderlijk huis: Paasvakantie.

Woensdag 8 mei is iedereen weer tussen de oude, vertrouwde muren, door de galmende kruisgangen, in de knusse chambretjes, de naar boenwas ruikende studiezalen en de stoffige klaslokalen. Het laatste en beslissende trimester van het schooljaar begint. En wel met het bericht dat leraar Frans Jan Lenders in Nijmegen zijn doctoraal examen Franse taal en letterkunde gehaald heeft. Om dat nou "doktereren" te noemen is vleierij en ook dom, kronieker, maar ik zie de bedoeling: iemand feliciteren, tegelijk met de vermelding van de doctorandustitel. Ter ere van dit studieresultaat draait er in de aula de film Fietsendieven (Ladri di bicicletti) van Vittorio de Sica uit 1948, een beroemde film die bijna een Oscar won, maar zo dramatisch dat hij eigenlijk niet bij een examenfeest past. Op zaterdag 18 mei komt het Muziekkorps "Maurits een concert geven om het Presidentsfeest in te luiden. Eerder op de

dag is de hele Rolducse bubs te voet op en neer naar het Mariakapelletje in Schaesberg gelopen: de jaarlijkse bedevaart. Vaste recensent L. Snijders gaat er na het concert eens goed voor zitten om alle programmastukken en de uitvoering daarvan, ondanks de arrangementen van Piet Stalmeier af te kraken: stroef, verward, voldoet minder ondanks..., slordig, struikelen, niet op tempo, achterblijvend enz. En warempel: toch een geslaagd concert en over het algemeen zelfs een mooi concert. Snijders zegt tegen zichzelf: wat zeur ik toch altijd over kleinigheden, maar: "Dit concert was wel iets minder fijn dan dat van de Emma. Héhé!

Op zondag 19 mei valt de zeventigste verjaardag van de president en daarom viert Rolduc ook maar meteen het Presidentsfeest. Het leerlingendefilé en de gymnastiekuitvoeringen op de cour, die mij altijd ver weg doen denken aan de parades op het Rode Plein of ergens op een sjiek plein in het hongerdood-Noord-Korea, vallen in de middag gedeeltelijk in het water. Gisteren zag het weer er al dreigend uit, maar vandaag: stortregen, motregen of iets daartussen. De redactie siert de feestdag op met een collage van negen kiekjes zonder onderschrift. Niettemin herken ik de Pief, Paultje, Blacky, Sjerelke, Pennings en Giel Hommes, omdat die nog op Rolduc waren, toen ik daar over de top van de heuvel aan kwam rennen met mijn koffertje. De vaak werkelijk zeer geestige speeches onder het feestdiner van representanten van groot- en Klein-Rolduc, de filosofen en de heren zijn binnenshuis; dus die gaan gewoon door. Tegen de avond is de cour weer droog en kan de Rolducse harmonie schitteren met marsmuziek. Velen hossen erachteraan. Een declamatie-avond van Albert Vogel is de kers op de presidentsfeesttaart. Onderwerp? Jammer! Niet vermeld. De gouverneur van Limburg en de pastoor-deken van de Sint-Servaas Mgr. P. Jenneskens

(spelfout in de naam) komen pas 's avonds laat feliciteren, terwijl de burgemeester van Kerkrade met zijn wethouders al 's ochtends hun opwachting maken. Tja, Maastricht ligt ook veel verder van Rolduc dan Kerkrade! Op woensdag 22 mei beginnen de schriftelijke eindexamens en dat is ook de eerste dag van twee, waarop de superieure filosofen mogen laten horen hoe goed ze zingen kunnen. De intercollegiale voetbal is op Rolduc op 25 mei. Rolduc zet het thuisvoordeel om in drie klinkende overwinningen en krijgt de eerste prijs. Weert is tweede, Sittard derde en Roermond vierde.

Gouden slager

Begin juni is het Sport voor en Sport na, te beginnen met atletiekwedstrijden. Er is nog wel een jubileum van slager Paul Schnitzler, 50 jaar lang de vleesverschaffer van Rolduc. Hij krijgt een serenade van de harmonie. Er komen nog wat films voorbij en dan is het tijd voor het mondeling eindexamen op de langste dag van het jaar, 21 juni. Een goede remedie tegen examenstress op het hoogste niveau is natuurlijk meelopen op zondag 23 juni in de Kerkraadse sacramentsprocessie, sowieso een stevige traditie "vuur die jonge va Rollduuc".

Maandag 24 juni ook alweer geen schooldag; Jour des jeux, enigszins verpest door regenweer 's middags, maar de volkspelen vinden een droog plekje: in de speelzalen in de beugelbanen en natuurlijk in de kruisgang. Wie het niet droog houdt is wiskundeleraar Salemans. Er springt een buis van de brandleiding kapot op slaapzaal drie en daarom moet hij snel ontruimen en al zijn spullen op het droge brengen.

Zaterdag 29 juni is de oudersdag. Er worden gymnastische toeren uitgehaald op de cour en de harmonie speelt muziek. Na dat alles spreekt Mgr.

Janssen uit Maarssen bij Utrecht over problemen van de hedendaagse jeugd. Ik zou er graag bij gezeten hebben bij die spreekbeurt, maar ik was toen pas negen jaar oud en qua gestalte een regelrechte onderdeur. Ik hoop dat het ging over de problemen van de hedendaagse jeugd, die een celibatair leven ambieert. Want dat is natuurlijk de vraag. De afloop van de eindexamens 1957 wordt op dinsdagavond 2 juli bekend. Het resultaat mag recht zijn. Alfa: 30 van de 31 geslaagd; bèta: alle zes geslaagd.

Bescheiden

Eindelijk eens een bescheiden jubileum dat niet van de daken geschreeuwd en waaraan ook geen titels of onderscheidingen te pas komen: Zuster Hilda van de wasserij en de strijk- en mangelkamer viert haar 40-jarig professiefteest in alle stilte. Ze krijgt op het papier van jaarboek 1957 de hartelijkste gelukwensen van de kronikeur.

Het is een hele lijst van het clubleven op Rolduc en waar al die clubs en clubjes naartoe gaan op hun sinds korte tijd jaarlijkse uitstapjes dag op vrijdag 5 juli. Het leest als een toeristische tips pagina in een folders van de Limburgse VVV. Iedereen die meeding en meemocht is dik tevreden, maar het schooljaar is nog niet klaar. De eindejaarsproefwerken (composities) komen eraan op zaterdag 6 juli en maandag 8 juli. Midden in een afschuwelijke hittegolf. Op zaterdag 13 juli is de laatste en tegen die tijd zakken de thermometers alweer een stuk. Diepe zuchten en meteen een fraai concert van de harmonie met een taptoe toe, Bengaals vuur en het Rolducse volkslied uit volle borst. De puntenvergaderingen zijn op quattorze juillet in volle gang, het wachten op uitslagen en bevordering of flatsen wordt verzacht met voetbal en wildwestfilms. 15 juli is de prijsuitreiking, die jaar voor het

eerst door coadjutor Mgr. Anton Hanssen wordt geleid. Na het weggeven van het allerlaatste boek aan de bollebozen maakt hij bekend dat president Van der Mühlen van Rolduc zijn taak wil neerleggen na elf jaar aan de top. Zijn emeritaat gaat per 1 september 1957 in en hij zal er nog ruim negen jaar van kunnen genieten. Docent Engels Herman Reijnen gaat per onmiddellijk met emeritaat en wel de volgende dag op 15 juli. In december 1959 wordt hij rector in Imstenrade, waar hij in februari 1961 komt te overlijden.

Vernieuwingen

Op maandag 15 juli loopt Rolduc leeg. De Grote Vakantie is begonnen. Maar op 16 juli komen de eerste schuchtere, nieuwe jongetjes toelatingsexamen doen. En dan mogen de heren leraren natuurlijk ook op vakantie. Er valt geen stilte in de oude abdij, want in de kerk worden vloeren opgebroken voor de aanleg van een nieuwe verwarming. De kroniek besluit met een overzicht van de liturgische vernieuwingen rond de misvieringen in de kerk in het afgelopen schooljaar. De rode draad voor de celebrant is om de mis zoveel mogelijk gezamenlijk met het kerkvolk te vieren door het gezamenlijk bidden van psalmen en gebeden. Voor de hogere klassen voerde men de Completen in als avondgebed. In de Vastentijd worden de meditaties (preken) aan één predikant toevertrouwd en voor die preken zijn natuurlijk ook de nieuwe luidsprekers aangebracht. Ook leerlingen die zelf een gebed op papier zetten, bedoeld voor het Lof, kunnen die tekst in de kerk voorlezen via de luidsprekers. Het doel is "de godsdienstige houding van de jonge mens tot uiting te brengen", aldus de slotzin van de Kroniek 1957.

Laur Crouzen